

Εργασία Πρότζεκτ 2015-16 - Κινηματογράφος
Υπεύθυνη καθηγήτρια: Λεοντοπούλου Παρασκευή
Ομάδα “γράψε το σενάριο”
Μπελεχρής Νίκος
Κτενά Ελένη
Ζιγγιρίδη Αλεξάνδρα
Γαρμπή Νεφέλη.

Πολλούς ορισμούς για το τι είναι το σενάριο θα βρούμε στα κινηματογραφικά εγχειρίδια και δεν θα ήταν σκόπιμο να τους επαναλάβουμε εδώ, παρά μόνο αν κάποιος από αυτούς εξυτηρετεί τον σκοπό μας στο μάθημα αυτό που είναι η παρουσίαση της βασικής δομής ενός σεναρίου. Αναφέρουμε λοιπόν έναν (από τους πιο γνωστούς) ορισμούς που καλύπτει πλήρως αυτή την προϋπόθεση, αυτόν του Syd Field: «Το σενάριο είναι μια ιστορία ειπωμένη με εικόνες».

Το σενάριο είναι κινηματογράφος στο χαρτί και η πιο δύσκολη ίσως μορφή δραματικής τέχνης. Η ειδική γνώση είναι απολύτως απαραίτητη, και η φαντασία ακόμη σημαντικότερη. Η μέθοδος της δημιουργικής γραφής σεναρίου, βασίζεται στο συνδυασμό της τεχνικής του αυτοσχεδιασμού και της διαλεκτικής συνάντησης με τη σκηνή.

Επίσης, για να κατανοήσουμε τον λειτουργικό ρόλο του σεναρίου στην κατασκευή μιας ταινίας θυμίζουμε ότι «το σενάριο είναι το πρώτο απτό τεκμήριο μέσα στην μακρά διαδικασία της δημιουργίας μιας ταινίας» (Anne Huff). Λειτουργεί σαν ένα σχέδιο πάνω στο οποίο θα κτιστεί η ταινία, τουλάχιστον σύμφωνα με τον κλασικό τρόπο δημιουργίας μιας ταινίας.

Το περιεχόμενο και η δομή του σεναρίου συνήθως αποτελεί και τον πόλο γύρω από τον οποίο στρέφονται τα σχόλια της πλειονότητας του κοινού, αλλά και πολλά από τα σχόλια των κριτικών. Θα σχολιαστούν η πλοκή, οι ενέργειες, οι αποφάσεις και ο χαρακτήρας των κεντρικών προσώπων της ιστορίας ενώ κάποιοι θεατές θα εντοπίσουν ενδιαφέρουσες «σκηνές». Ουσιαστικά οι περισσότεροι θεατές, ειδικά του

πιο εμπορικού κινηματογράφου, ταυτίζουν «απόλυτα το σενάριο με το τελικό του αποτέλεσμα, δηλαδή την ταινία» (Στάθης Βαλούκος).

Για να το δημιουργήσουμε πρέπει να γνωρίζουμε: ΠΟΙΟΣ – ΠΟΥ – ΠΟΤΕ – ΠΩΣ
– ΓΙΑΤΙ.

Για να κάνουμε τον ήρωα αληθινό και πολυδιάστατο χωρίζουμε τη ζωή του σε τρεις τομείς: επαγγελματικό, προσωπικό, ιδιωτικό. Όταν φτάνουμε στο σημείο να καθορίζουμε τις σχέσεις του με τους ανθρώπους που τον περιβάλλουν, τότε δημιουργούμε μια προσωπικότητα και μια άποψη. Αυτή είναι η αφετηρία της ηρωοπλασίας. Στήνουμε τον ήρωα καλά και τον αμφισβητούμε αν θέλουμε. Βασική προϋπόθεση για να δημιουργήσουμε τον ήρωα είναι να έχουμε αποφασίσει τι είδους σενάριο γράφουμε (περιπέτεια ή συναισθηματική ιστορία; Εξελισσεται με φόντο τη φύση ή ανιχνεύει εσωτερικούς ψυχικούς κόσμους;)

Το κείμενο του σεναρίου χωρίζεται σε σκηνές (με αρίθμηση κατ' αύξοντα αριθμό σε ολόκληρο το σενάριο) κάθε μια εκ των οποίων ξεκινά με ένα μια αναφορά για το αν η λήψη είναι εσωτερική ή εξωτερική, νυκτερινή ή ημερήσια και μια σύντομα αναφορά στον χώρο π.χ. ΣΚΗΝΗ 15/ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ/ΝΥΚΤΑ – ΑΥΛΗ ΤΗΣ ΤΑΒΕΡΝΑΣ. Επομένως αν αλλάξει ο χώρος ή ο χρόνος μεταβαίνουμε σε νέα σκηνή. Σπάνια ο σεναριογράφος θα προσδιορίσει το περιεχόμενο ενός πλάνου της ταινίας κι αυτό μόνο αν αυτό είναι απαραίτητο για την ανάπτυξη της αφήγησης (π.χ. ένα επεξηγηματικό κοντινό). Η επιλογή των πλάνων και των κινήσεων της κάμερας είναι κυρίως δουλειά του σκηνοθέτη.

Η επίγνωση της διάρθρωσης ενός σεναρίου μας βοηθά κατά την παρακολούθηση μιας ταινίας και ιδιαίτερα κατά την κριτική της. Μας αποκαλύπτει καταρχήν την ποιότητα και πολυπλοκότητα της πλοκής, αλλά και τα τεχνάσματα που χρησιμοποιούνται για την επίταση π.χ. της δραματικότητας της. Επίσης μπορεί να μας βοηθήσει να κατανοήσουμε πιο καλυμμένα μηνύματα των δημιουργών της ταινίας. Σε κάθε περίπτωση πάντως, το να παρακολουθούμε μια ταινία, προσπαθώντας παράλληλα να διακρίνουμε την δομή της, όχι μόνο δεν περιορίζει, αλλά αντίθετα επιτείνει την απόλαυση μας.

Η ανάλυση σεναρίου είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται στον διεθνή κινηματογραφικό και τηλεοπτικό χώρο ως μέθοδος «ξεσκεπαρίσματος» των αναρίθμητων σεναρίων που φτάνουν στα χέρια των αρμοδίων. Ο αρμόδιος αναθέτει σε κάποιον «αναλυτή» να διαβάσει το σενάριο και να του δώσει αναφορά ώστε να μπορεί να πάρει μια ιδέα χωρίς να είναι αναγκασμένος να διαβάσει ολόκληρο το σενάριο.

Στις περιπτώσεις αυτές, το σενάριο διαβάζεται από τον αναλυτή και ύστερα γράφεται μια πλήρης και ακριβής εκτενής περίληψη (treatment) του σεναρίου καθώς και ένα Logline (η ιστορία σε μια πρόταση). Το treatment είναι η ιστορία του σεναρίου γραμμένη σε παραγράφους, με αρχή, μέση και τέλος, που εξηγεί λεπτομερώς τι διαδραματίζεται στο σενάριο. Στο τέλος, γράφονται σχόλια από τον αναλυτή για το τι «περπατάει» και τι δεν πάει καλά με μια τελική σημείωση αν το σενάριο «Προτείνεται», «Συζητείται» ή «Απορρίπτεται».

Αυτή είναι η ανάλυση σεναρίου διεθνώς.

Πηγές:

<http://senariografoi.gr/gr/screenplays/faq-analysis/> (ένωση σεναριογράφων Ελλάδος)

http://diexodos.blogspot.gr/2008/07/blog-post_21.html

<http://www.nnet.gr/books/kallasSenario.htm>

<http://www.korydallos-cinemaclub.gr/index.php/periodiko-montaz/mathimata-kinimatografou/79-domi-kai-diarthrosi-enos-senariou>

